

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 03.04.2013
Sayı : 907

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

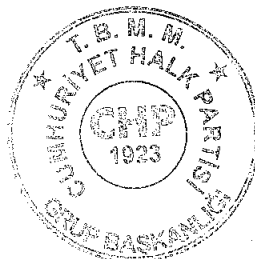
“5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. 02.04.2013

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Sakine ÖZ

Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	11 Nisan 2013		E. No: 2/1426	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
E.E.	Ö.	Ö.	M.	M.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
03 Nisan 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
03 Nisan 2013
No : 197941

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ilgili maddelerinde değişiklik getiren 17/4/2008 tarih ve 5754 Sayılı Kanun, doğum yapmadan önce SSK'ya kayıtlı olarak çalışan kadınlara, doğum sebebiyle çalışma hayatından ve sosyal güvenceden yoksun kaldıkları süreleri borçlanma yoluyla kapatabilecekleri bir olanak yaratmıştır.

Kanun, SSK'ya kayıtlı çalışan kadınların kullandıkları ücretsiz doğum ya da analık izin sürelerinin emeklilik için hesaplanması işlemini “doğum borçlanması” adı altında belirlemiştir.

5510 Sayılı Kanunda 17/4/2008 tarihinde yapılan değişiklikle, kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendi ve 41 inci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi şu şekilde düzenlenmiştir:

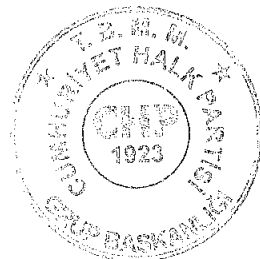
“MADDE 4- (Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)

Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar, (...)”

“MADDE 41- Bu Kanuna göre sigortalı sayılanların;

a) **(Değişik: 17/4/2008-5754/67 md.)** Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri, (...)

5510 Sayılı Kanundaki bu değişiklikler, kanunun sadece 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendine tâbi kadın sigortalıları, kısacası “doğum yapmadan önce” bir işgünü dahi olsa “SSK'ya kayıtlı” gözüken kadın çalışanları kapsamaktadır. Kanun, “doğum borçlanması” hakkını, tüm sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı çalışan kadınlara tanımamaktadır. Ayrıca, “doğum borçlanması” talebiyle başvurulması halinde, başvuru tarihinde SSK'lı olup olunmadığını dikkate almamakta, doğumdan önceki tarihte SSK kaydının bulunmasını şart koşmaktadır.

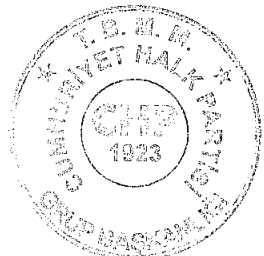

Yetkili makamlar, 5510 Sayılı Kanunun ilgili 4 üncü ve 41 inci maddelerini esas alarak, doğum yapmadan önce SSK'ya kayıtlı olmayan tüm kadınların “doğum borçlanması” talebiyle yaptıkları başvuruları geri çevirmekte; yargıya intikal eden uzlaşmazlıklar, davacı kadınların aleyhine sonuçlanmakta, sosyal güvence sorunu yaşayan birçok çalışan kadını mağdur etmekte, kadınların kendi ayakları üzerinde durarak kendi geleceklerini planlamalarının önüne geçmektedir.

Bu sorun, birçok mahkeme kararında da açıkça ifade edilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu, bir davaya ilişkin savunmasında, kanundaki düzenlemenin getirilme sebebinin münhasıran sigortalı bir işte çalışmaya bağlanmış bir borçlanma olduğunu, aksi takdirde mücerret sigortalılık iradesine bağlansa idi, kanunun 4/b ve 4/c kapsamındaki kadınları da kapsamı gerektiğini iddia etmiştir. Dolayısıyla, sorunun TBMM iradesine dayandığı ve “sigortalı sayılanlar”ı düzenleyen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4üncü maddesinin (a) bendine atıf yapan 41inci maddenin 1inci fıkrasının (a) bendinin kapsamının genişletilerek “hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar”dan “sigortalı kadın” olarak tanımlanması daha uygun olacaktır.

Bu sayede, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41inci maddesinin 1inci fıkrasının (a) bendinin, SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın, sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı ayrımı yapmaksızın, tüm sigortalı kadın çalışanlara “doğum borçlanması” olanağını tanıması, Anayasamızın “eşitlik” ilkesinin yaşama geçmesi açısından olumlu bir adım olacaktır.

Yasanın teklif ettiğimiz biçimiyle düzenlenmesi, Anayasamızın “kanun önünde eşitlik” ilkesini düzenleyen 10 uncu maddesinin 5510 Sayılı Kanunda tam anlamıyla uygulama olanağı bulmasını sağlayacaktır. Bu kanun teklifi, yine Anayasamızın 10. Maddesinin 2 inci fıkrasında anılan “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek Cümle: 7.5.2010 5982/1) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” ibaresiyle uyumlu bir düzenlemeyi beraberinde getirerek, kadınların sosyal alanda erkeklerle eşit hak ve yükümlülöklere erişmelerine, kendi güvenceli yaşamlarını kurmalarına olanak yaratabilecektir. Ayrıca, “doğum borçlanması” yoluyla ödeme yapacak yurttaş sayısının yükselmesi, kamu gelirlerinin artmasını sağlayacak, sosyal güvenlik sistemimizin düzenli işlemesine katkı sağlayacaktır.

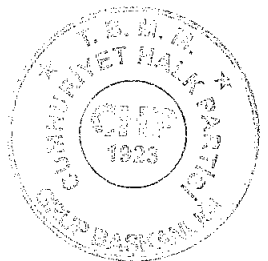

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel Gerekçede açıklandığı üzere; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41inci maddesinin 1inci fıkrasının (a) bendinin, SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın, sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı ayrımı yapılmaksızın, tüm sigortalı kadın çalışanlara “doğum borçlanması” olanağını tanıması, Anayasamızın “eşitlik” ilkesinin yaşama geçmesi açısından olumlu bir adım olacaktır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41inci maddesinin 1inci fıkrasının (a) bendinde yer alan “(...) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki” ifadesi kanun metninden çıkartılarak aşağıdaki biçimiyle düzenlenmiştir:

Madde 41- Bu kanuna göre sigortalı sayılanların;

- a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,

Madde 2- Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

